

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทย ศึกษาเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2539 กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

ชื่อผู้เขียน : นายสาโรจน์ ลำลีรัตน์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2543

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์พรชัย เทพปัญญา ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล ราชภัณฑารักษ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุพิพิธ

การศึกษาเปรียบเทียบการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของประชาชนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2539 กับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของกฎหมายรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของประชาชน โดยการศึกษาเชิงเปรียบเทียบจากสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับ ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า

1. บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทย ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น ทั้งนี้โดยสาระสำคัญของบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้สอดคล้องกับหลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาคและหลักภราดรภาพ อันเป็นหลักการสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

2. บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีสาระสำคัญเพิ่มขึ้น อาทิ เกี่ยวกับคลื่นความถี่วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เสรีภาพในการเสนอข่าวแสดงความคิดเห็น ภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญ เสรีภาพในทางวิชาการ สิทธิในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐ บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ เป็นต้น

3. การเพิ่มสิทธิและเสรีภาพให้กับประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 สามารถเป็นจริงในทางปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะมีบทบัญญัติ 4 มาตรา คือ มาตรา 26-28 ที่ให้หน่วยงานของรัฐต้องเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพของบุคคล ตลอดจนให้สิทธิฟ้องคดีในกรณีถูกละเมิดได้ด้วย รวมทั้งมีองค์กรของรัฐซึ่งเกิดขึ้นภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทำหน้าที่ให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทย

นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า เนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีลักษณะที่ยืดหยุ่น สามารถพัฒนาการเพิ่มเติม หรือขยายความให้สอดคล้องกับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว